

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) XLVIII (42)

Štev. (No.) 23

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

15 de junio — 15. junija 1989

Znanstveni socializem in narava

Nekaj mesecev je že, kar je James Banard objavil v New York Timesu članek o ekološkem položaju v Vzhodni Evropi, potem ko se je na lastne oči preprčil o resničnosti statističnih podatkov. Ker gre za informacijo, ki zlepa ne zastari, povzemamo nekaj misli in zaključkov iz njegovega obsežnega poročila.

„Po marksistični teoriji,“ pravi Boward, „v socialističnih deželah ne bi moglo priti do težav z naravnim okoljem, ker naj bi se v tem sistemu človek in narava razvijala v bistveni harmoniji. Na žalost pa drevje, reke in zrak Vzhodne Evrope ne razumejo Marxa...“

— V Vzhodni Nemčiji 90% drevja odmira ali se je že posušilo...

— Odstotek umrljivosti se dviga v ZSSR, pa tudi na Madžarskem, Poljskem, v Bolgariji in Češkoslovaški, kot posledice bolezni, ki so v neposredni zvezi z zastrupljanjem okolja.

— V Pragi so posvarili matere, naj ne dajejo otrokom niti prevrete vode iz mestne napeljave.

— Na Poljskem primanjkuje pitne vode. Le 1 odstotek tekoče vode v deželi je še piten. Pomanjkanje vode prizadeva 120 mest in približno 10.000 manjših krajev. Poročilo poljske Akademije znanosti svrbi, da v petih letih ne bo več pitne vode, če ne pride do temeljitih sprememb.

Odkod ta naraščujoča zastrupljenost okolja?

Eden od vzrokov, pravi Barnard, je ta, da ZSSR že nekaj let ne pridobiva dovolj nafte. Zato se morajo njeni zahodnoevropski sateliti zadovoljiti z manjšimi kvotami petroleja, primanjkljaj pa dopolniti s kurjenjem lignita, ki vsebuje velik odstotek žvepla.

Poleg tega uporabljajo tovarne teh socialističnih dežel zastarelo tehnologijo, ki spušča v zrak poleg žvepla prevelike količine drugih strupenih snovi.

Tako postaja Vzhodna Evropa dežela temnega snega in mrtvih dreves...

To je eden od vzrokov, ki skrbe sovjetsko vodstvo in ki je prignal Gorbačova do tihega zaveznitva s tehnokrati. Treba je iskati alternative! Te pa so lahko nevarne obstoječemu sistemu, ugotavlja pisec omenjenega poročila.

V globini gre tedaj za boj med „naravo“ in „sistemom“. Ta boj pa ni omejen na Vzhod. Tudi na Zahodu je narava v vedno večji nevarnosti, kar priča, da socializem ni edini „nenaravni sistem“, čeprav se je gotovo od vseh najbolj izneveril naravnemu redu.

Vprašanje, ki je pereče po vsem svetu, postaja v mejah socialističnega Vzhoda — dramatično. Tudi Slovenija bo morala najti na to vprašanje hiter in temeljit odgovor.

—žar

Pisatelj sodi k svoji skupnosti

Argentinski Slovenec Andrej Rot o slovenski emigrantski literaturi v Argentini

V ponedeljek zvečer je v Društvu slovenskih pisateljev nastopil Andrej Rot, Slovenec iz Argentine, in govoril o tem, kaj in koliko tiskajo v tej državi slovenski emigranti. Tu gre seveda za politične emigrante in literaturo, ki je Slovenci v matici ne poznajo, in Rot, ki je sam potomec političnih emigrantov, je orisal tako obseg te literature kot tudi razmere v emigrantskih krogih, priznavajoč, da danes ne gre več za klasični protikomunistični odpor teh krogov, saj so zrasle mlade generacije, ki imajo poseben odnos do Slovenije in svojih „staršev“. Povedal je tudi, s kakšnimi težavami se srečuje slovenska emigracija, se pravi mlajši rodovi, pri ohranjanju slovenske identitete, predvsem pa, kakšna in kolikšna je založniška dejavnost eksilantov.

Zanimivo je, da mladi pišočji, v Argentini rojeni Slovenci, za zdaj skoraj vsi pišejo samo v slovenščini, čeprav so nekako 90-odstotno integrirani v argentinsko družbo in je raba slovenščine omejena bolj ali manj na družinsko ali sorodniško okolje. V španščini piše le eden, ta se je tudi uveljavil (Štrukelj). Vendar po Rotovem mnenju prihodnost, kar zadeva ohranjanje slovenstva, ni rožnata; asimilacijski pritisk je močan, stiki z matico so redki in matica povrh vsega ne daje ustrezne spodbude oziroma pomoči pri ohranjanju slovenstva.

V nadaljevanju je Andrej Rot, ko je govoril o knjigah in založbah v Argentini, navajal vrsto pisateljskih imen raznih generacij, prav tako pa izdajatelje, zvrsti literature itd. Gre seveda za prozo in pesmi, dramatično, religiozno literaturo, razprave z raznih področij, ki so izhajale pri Svobodni Sloveniji in Slovenski kulturni akciji. Imen je toliko, da jih na tem mestu ne kaže navajati, predvsem pa nam marsikatero izmed njih ne bi povedalo mnogo, saj ne vemo, kakšna dela „stojijo“ za njimi. Ta

izhajajo v nakladi 400, tudi do 500 izvodov.

Tu nekeje je bilo tudi bistvo predavanja Andreja Rota. Nastopil je sicer kot gost na večeru, ki ga DSP pripravlja vsak ponedeljek v znamenje protesta zoper zapiranje četvorice, toda njegova tema se je vsebinsko navezovala na nedavno blejsko srečanje pisateljev, na katerem je bil govor o literaturi v eksilu. In v DSP je Rot govoril o eminentno eksilantski temi, pri čemer sta raznolikost in količina argentinske slovenske literature bila izhodišče za pogovor, v katerega je posegalo več prisotnih (dve sobi pisateljskega društva sta bili polni poslušalcev). Ta del pogovora bi lahko strnili v naslednje ugotovitve: da mora biti emigrantska literatura dostopna vsakomur tudi v Sloveniji (za kar se sicer že zavzema DSP), a je treba skrbeti za to, da se bodo rokopisi emigrantskih avtorjev pojavljali v slovenskih založbah in da je treba vsaj najpomembnejše knjige, ki so tam izšle, ponatisniti v Sloveniji. To zaradi pluralizma, seveda pa tudi zaradi kulture, ki se ne more končati pred tem ali onim ideološkim plotom ali nekogaršnjim pragom. Literatura tu še zlasti ne bi smela imeti omejitev, saj v našem primeru očitno najbolj jasno govori o usodi posameznika, v tem primeru Slovenca, njegovi tragediji in življenju nasploh. Ker so nas leta dolgo vzdrževali z ideološko dieto in nas neproduktivno varovali pred kontakti s to literaturo, je zdaj toliko bolj naravno, da se z njo ne seznanjamo samo posredno, z informacijami o njej, pa tudi ne samo tako, da bi jo hodili brati v direktorjevo sobo nacionalne knjižnice (NUK), temveč da jo srečujemo kot eno izmed sestavin medijske ponudbe, sestavin, ki je spet le ena izmed izkušelj ali idej o človeštvu in sodobnem svetu. Skratka, to literaturo hočemo imeti na voljo kot vsako drugo, ki izhaja pri nas.

Vtis je bil, da se je šele s tem predavanjem Andreja Rota končalo blejsko pisateljsko srečanje: vtem

VINKO LEVSTIK PO TELEKSU IZ GORICE

Spominska proslava v Ljubljani

Dnevnik (5. junija), Delo (6. junija) in Družina (11. junija) so objavili obvestilo, ki vabi na komemoracijo v spomin Vetrinskih žrtev, ki bo 27. junija ob 17. uri na ljubljanskih Žalah. Na predhodu iz starih na nove Žale je bila na jasi, za katero pravijo, da so na njej pokopani domobranci, v začetku maja posajena „Lipa Sprave“, ki se ji bodo konec junija pridružili še spominska plošča ter breze. To je začetek razgaljanja komunističnega nasilja oziroma „naš dolg civilizaciji“, kot so zapisali v Dnevniku.

ZALNA SLOVESNOST OB LIPI SPRAVE

Po strelu v tilnik še zvezanih rok si zvrnil me v brezno, moj brat, k tisočerim.

Ob lipi sprave, ki je bila vsajena na ljubljanskih Žalah 11. maja in poganja neprijaznim vetrovom navkljub na jasi pri prehodu iz starih Žal na nove, kjer smo se lansko leto na dan mrtvih prvič javno spomnili vseh žrtev stalinizma in žrtev naših zmot, vseh nekrivih in krivih, ki počivajo v nezaznamovanih grobovih in grobiščih po slovenski zemlji in drugod, bo v torek, 27. junija 1989, ob 17. uri skromna žalna slovesnost.

Posvečena bo tisočim našim sonarodnjakov, domobrancem, njihovim svojcem, semišljenikom in drugim, ki so bili v maju 1945 v Vetrinju na Koroškem izročeni našim oblastem in na svoji (naši in njihovi) zemlji mučeni in pobiti v imenu neomejene moči, ki je s tem dejajem prekršila temeljno etično načelo — človečnost. Spomin na najbolj tragične dni v vsej naši zgodovini dolgujemo Slovinci tudi sebi in človeški civilizaciji, tudi tistim našim ljudem, ki so zaradi pobitih svojcev desetletja bili zapostavljeni, pa onim, ki so v strahu pred boljševističnim maščevanjem zapustili rodno grudo, in še zlasti mlademu rodu, ki iz učbenikov zgodovine izve odločno premalo, da bi mogel spoznati, česa se mora varovati, da bi se narodna tragedija ne ponovila nikdar.

Stanislav Klep, Kranj
Viktor Blažič, Ljubljana,
za skupino nekdanjih borcev NOV
in kulturnih delavcev

Tej prvi javni spominski proslavi v Sloveniji ob lipi sprave se svobodni Slovenci po svetu z veseljem pridružujemo. Naj se ob istem trenutku, to je v torek, 27. junija ob 13 popoldan po argentinski uri, vsak v mislih in molitvi združi z zbranimi na Žalah v spominu na pobite domobrance ter vse znane in neznanе žrtve komunistične revolucije.

Tine Debeljak ml.

ko je Rot na Bledu ob drugem bolj ali manj načelno orisoval emigrantska stališča (seveda predvsem mlajše generacije) v zvezi z ideologijo, je tokrat konkretno poimenoval avtorje in njih dela, med njimi tudi take, o katerih velika večina prisotnih še nikoli ni slišala. Šele to pa se v resnici pravi, govoriti o eksilu — s tem, da jih je poimenoval, jih je reševal anonimnosti oziroma izolacije in jih tako, če že ne vračal, pa vsaj napotil k človeški skupnosti, ki ji po naravi pripadajo. V tem pa je bil, kot je videti, tudi eden izmed glavnih ciljev blejskega srečanja: vrniti piscem njihov glas in ime ter jim omogočiti stik z njihovo matično skupnostjo, ki naj živi kot razčlenjena pluralna družbena organizacija.

Jože Horvat
DELO, sredi, 31. maja

V študentski Tribuni (5. junija) je Ivo Zajdela objavil obširen zapis z naslovom „Sojenje komunistom“ o britanskem zgodovinarju Nikolaju Tolstoyu ter o tragičnih dogajanjih na Koroškem leta 1945, nato pa še v Mladini pod naslovom „Domobranska grobišča“, z dvema slikama — prva je iz Bele knjige in prikazuje zemljevid Slovenije z morišči, druga pa je presneta iz Tabora, na njej pa je spominska plošča z Orlovega vrha (Cleveland), z vklesanimi komunističnimi morišči. Vso potrebno dokumentacijo sem jim posređoval jaz. Reakcije na to dogajanje do sedaj ni bilo nobene in izgleda, da so se komunisti popolnoma potuhnil. Natančneje rečeno, znašli so se v manjšini in ne preostaja jim drugega, kot da so tiho.

***

Srbska medijska in politična gonja proti Sloveniji se nadaljuje s povsem odkritimi klevetami. Novi srbski populist Mihajl Kertes, ki je priplaval na politično prizorišče (član predsedstva Srbije) s pomočjo mitingov ter zrušitve t. i. „avtonomašev“ v Vojvodini, je na svojem gostovanju v Črni gori brezkompromisno pljuval po Sloveniji.

***

V Trstu je predaval predsednik Slovenske demokratične zveze Dimitrij Rupel. Bil je ostro napaden s strani tržaških Srbov, češ da sovraži srbski narod. Rupel jim je jasno odgovoril, da nikakor ne sovraži srbskega naroda, ampak le Miloševića z najožjimi sodelavci ter njihovo politiko.

***

Društvo slovenskih pisateljev je objavilo izjavo zaradi blokad, ignorance, preglasovanj in molka, ki jih je deležno v Zvezi pisateljev Jugoslavije, in noče več, da jih ta zveza predstavlja v svetu. Vsekakor opozorilo pred izstopom iz zvezne or-

ganizacije! V Sloveniji je bil 5. junija zvezni sekretar za notranje zadeve Srbi Petar Gračanin. Poveljnik Zagrebškega vojaškega območja (po ukinitvi Ljubljanskega armadnega območja) generalpolkovnik Martin Špegelj je v Ljubljani izjavil, da „si vojska ne namerava nikogar podrežati, ker da se to vselej vrača kot bumerang“ in „mi v JLA smo enotno za orientacijo, ki jo je predstavil predsednik ZIS Ante Marković. Toda pri uresničevanju programa prihaja do blokad. Pojavljajo se sile, ki se formalno sicer zavzemajo za reforme, dejansko pa so proti njim. Temu taktiziranju bo treba narediti konec. Nekateri bodo morali sneti maske.“ Viceadmiral Stane Brovet pa je v Mariboru (9. junija) izjavil, da zmanjšanje vojaškega proračuna na 4,6 odstotka pomeni veliko podporo JLA Markovičevi vladi.

***

Kmečka zveza organizira enodnevni bojkot oddaje mleka in mesa, ki bo 29. junija. Opozarjajo, da nočejo več nositi bremena zgrešene politike.

***

Za Janšo je sedaj v zaporu tudi Ivan Borštner, ki mu je vojska lansko leto sredi Ljubljane dosodila 4 leta zapora zato, ker je hotel Slovence opozoriti na veliko nevarnost, ki jim grozi z njene strani. Janša se lahko iz zapora na Igu, kjer prestaja kazen, vsak dan vozi na delo v Ljubljano na svoje delovno mesto. Ta dva politična zapornika sta pravzaprav posebljenje nemoči Stanovnika in Kučana nasproti Beogradu in vojski. Kučan je v razgovoru z Bavčarjem sicer izjavil, da bodo morali, kar se tiče odnosov Beograd - Slovenija, iti vse do Arse Jovanovića, ki je bil med vojno poslan med slovenske partizane, da jih posrbi — kar se je ob koncu vojne tudi z lahkoto zgodilo.

Slovensko krščansko socialno gibanje

Sredi marca se je v Ljubljani vršilo zborovanje, ki naj bi pomenilo začetek „Slovenskega krščanskega socialnega gibanja“. Sredi aprila pa so odborniki sklicali svojo prvo tiskovno konferenco in objavili osnove gibanja v političnem in idejnem delovanju.

Ljubljanski časopisi, predvsem „Delo“, so podrobno poročali o tej novi politični organizaciji, ki se je pridružila „Slovenski demokratični zvezi“, ustanovljeni letošnjega januarja ter „Socialdemokratski zvezi Slovenije“, nastali v februarju. V ljubljanski „Družini“ je podpredsednik gibanja Franc Miklavčič podrobno orisal namen in ideje gibanja, ki — tako pravi — „ne predstavlja obnovitve predvojne in medvojne skupine krščanskih socialistov. Je pa na široko odprto vsem kristjanom in katoličanom“.

Nakazal je razliko med gibanjem ter „Slovensko demokratično zvezo“ in „Socialdemokratsko zvezo Slovenije“ in med drugim napisal:

„Ne odrekamo demokratičnih kvalitiet niti socialdemokratom niti SDZ, vendar je res, da oni izhajajo iz drugačnih tradicij in so nekateri njihovi cilji drugačni. Kljub temu, da se oni danes uradno in dejansko odrekajo proticerkvenim tendencam njihovih zgodovinskih prednikov, je vendarle globalna opcija socialdemokratov sindikalno-delavska, medtem ko SDZ po njenem liberalizmu in neodvisnosti duha lahko štejemo za dediča novega humanizma, katerega izvor je v francoski revoluciji l. 1789.“

Pri izbiri imena za gibanje pa pi-

„Po evropski in tudi slovenski tradiciji bi se krščanska politična organizacija lahko imenovala ljudska stranka. Ob izbiri tega imena pa bi lahko prišlo do očitkov sodelovanja s slovensko politično emigracijo, saj obstaja Slovenska ljudska stranka s sedežem v Argentini. Vprašati se je tudi, čemu dvoličnost, ko bi javnost vendarle vedela, da je nova SLS v resnici krščanska ali katoliška.“

In ne nazadnje: Krščanski nazor je treba jemati širše, kar je danes v evropskem prostoru že sprejeta miselnost. Gre za krščanski kulturni krog ter univerzalno krščansko etiko kot stvariteljico evropske civilizacije. To etiko sprejemajo tudi ljudje, ki se sicer ne udeležujejo verske prakse.“

Pobudo za ustanovitev „Slovenskega krščanskega socialnega gibanja“ so dali sodelavci „Društva 2000“.

Razni pristaši tega gibanja niso v svojem izražanju preveč jasni, saj govorijo, da so nasledniki socialnega delovanja Janeza E. Kreka, Gosarja in Kocbeka. Pri tem pozabljajo, da je bilo delovanje Kreka in Gosarja popolnoma drugačno od Kocbeka, ki je za svoje politično, socialno in versko prenovitveno hotenje poiskal sodelovanje s komunisti, kar je prineslo njemu, vsem njegovim in slovenskemu narodu politično smrt, socialno bedo in versko preganjanje in ateizem.

Upajmo, da se bodo člani tega gibanja zgedovali po Kreku in njegovemu delu in besedah — on je namreč jasno in nedvoumno zavrzel ne samo komunizem, ampak tudi marksizem in socializem,

SPOMINSKA PROSLAVA V GORICI

Ker ne želimo, da bi „zdrave sile“ s Tržaškega in Goriškega tudi letos, tako kot se je to dogajalo lansko leto, napadale uredništvo Katoliškega glasa zaradi objave nekrologa pobitim vrnjenim domobrancem in civilistom iz Vetrinja, kakor tudi ne duhovnikov zaradi darovanja žalne svete maše, smo se letos odločili, da ne bomo naredili nekrologa, temveč v imenu slovenske politične emigracije predlagamo in naprošamo, da Katoliški glas priobči oziroma ponatisne vabilo k žalni slovesnosti iz ljubljanskega Dela (6. 6. 1989, str. 9) in Dnevnika (5. 6. 1989, str. 6), ki nosi naslov „Žalna slovesnost ob Lipi sprave“.

Podpisnikom se pridružujem tudi jaz v imenu slovenske politične

emigracije v svetu v upanju, da nas bodo omenjene „zdrave sile“ letos pustile pri miru. So pa seveda v „nevarnosti“ pred njimi tokrat organizatorji žalne svečanosti v Ljubljani.

V Gorici bo tudi letos darovana sveta maša v cerkvi sv. Ivana 25. 6. 1989 ob 12. uri, kjer bomo prosili Vsemogočnega za žrtve „zdravih sil“ v upanju, da bi mrtvim priznali vsaj zadnjo pieteto — pravico do groba. Naše misli in naše molitve bodo v teh dneh poromale na sedaj skoraj že vse znane kraje, kjer počivajo pobiti domobranci, civilisti in druge žrtve stalinističnega sadizma.

Levstik Vinko
(eden izmed vrnjenih)
Gorica, 11. 6. 1989

Slovenščina - moj jezik**SVA BILA IN BOVA**

Slovinci smo med najsrečnejšimi narodi vsaj v nekaterih rečeh. Kadar gre Anglež na poročno potovanje, nikdar ne ve, če ne bo šla tašča z njima. Tudi Nemec ni prepričan, da bosta z nevesto sama. Francoz je v težavah, ker ne vem kam z otroki in sploh je v skrbeh, kako se bodo „poročili“. Slovenec pa ve, da bosta po poroki šla mirno svojo pot, sama bosta odločala o svoji prihodnosti. Odločila sta se pač za skupno pot v dvoje.

Kdor si upa trditi, da se je dvojina preživela, prizna, da jo je v sebi ubil. Slovenska dvojina je živa kot je bila v času naših prvih zapiskov in brez dvoma že dosti prej. Ko prevajamo iz tujih, revnejših jezikov, premalo pazimo, če naj rabimo dvojino ali množino. Ljudje, ki govore in mislijo ves dan slovenski, niti malo ne dvomijo o rabi dvojine.

Ne čakaj, z obema (rokama) pograbil priliko!

Odljučna malica: košček sira med tenkima rezinama črnega kruha.

Delo si deliva, tudi pridelek bova odmerila na enaka kupa.

Kropa se je zapičila med hriba kot bi ju hotela razriniti.

Toča in neurje sta prizanesla naši posevki, zato sva z materjo namenjeni k zahvali na Goro. Sosedovi že čakata. Greva z njima?

Števniki „dva“ je čisto odveč. O. blica glagola ali končnica imena sama vpije, da sta dva.

Ženska oblika dvojine je drugačna od moške, pa tudi drugačna od množine. Ni sicer narobe reči „sva šle“,

a meni diši po množini. Ne maram, da bi me zavedlo, da bi se počasi zgrabil občutek za razliko med dvema in množico. Oteparam se olajšanja na račun jasnosti.

Če bi se Slovenci odpovedali dvojnini, bi zgubili velik del svoje posebnosti. Moderni čas teži v avtomatizacijo. A nekje je treba ustaviti. Izgubljamoprishčnost, nežnost — človečnost. S strahom opažamo, kako aparat poje otroku uspravanko, fant pošilja dekletu tiskano voščilo za god, oče želi sinu „vse najboljše“ s čekom namesto s toplo besedo. Morda že kdo snuje stroj za kopanje dojenčka. — Dokler pa še čutimo kako teče kri od srca v glavo in nazaj v srce, dokler se zavedamo, da smo eno: predniki — mi — naši potomci, da smo bratje v veliki slovenski družini, skrbimo, da se bomo mogli med seboj tekoče in brez zadržane pogovoriti. Skrbimo za bogat besedni zaklad in za pravilno oblikovanje besed! Tako bomo obdržali domovinsko provico pod streho domače hiše, ki se je že raztegnila čez vse kontinente sveta. Le jezik bo premostil daljave in čas. Samo ime je dosti premalo.

M. A.

KOBRARID — Willy Kuipers, flamski poslanec v evropskem parlamentu, je nabiral gradivo za tri reportaže za svojo domačo publiko. Na enem izmed srečanj je izjavil: „Se Slovenci v matični deželi sploh zavedate, da ste prav zaradi manjšin edini slovanski narod, ki je predstavljen v Evropski skupnosti?“

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Tistih šest let, o katerih smo govorili v zadnji številki, se bo dejansko pričelo 30. junija. Joj, kako hitro se včasih odvijajo dogodki. Ko pišemo te vrstice je dan svetega Antona (Vse najboljše? Hvala, hvala!), torej dober mesec po splošnih volitvah. Koliko maršev, proti maršev, pohodov in umikov na političnem polju je bilo v teh borih tridesetih dneh! Nekaj neverjetnega. Kdaj bo prenos oblasti? Decembra, avgusta, julija... Vedno bliže, in vendar je včasih izgledalo, da vedno dalje. Da, decembra izgledala cela večnost. In bili so trenutki, ko je doba do 10. vendar se je naenkrat posvetilo in trenutno imamo zeleno luč za 30. junij.

PAST ALI DOGOVOR?

Gospodarski in socialni položaj je postal že nevzdržen. Inflacije ni zmogla zaustaviti nobena sila. Noben ukrep sedanje vlade se ni izkazal za uspešnega. Potem, ko je med radikali in peronisti propadel dogovor za hitrejšo in sporazumno prehodno dobo in je Alfonsín napovedal, da bo

IZKLJUČITI SRBIJO

Kakor zveni nenavadno, je ta predlog podal Veljko Rus, univerzitetni profesor v Ljubljani, komunist in dosedaj velik Jugoslovan.

V Delu z dne 6. maja je v članku, ki ga je napisal ob priložnosti stavke ljubljanskih študentov in zborovanja v podporo Janši in Kosovu, postavil trditve, da „Jugoslavija spominja na organizacijo Golega otoka... iz katerega ni izhoda.“

Tudi je izjavil, da Slovenija in druge republike ne smejo prevzeti odgovornosti za samovoljno postopanje Srbije na Kosovu in da sta samo dve možnosti: da se Srbija umakne iz Kosova, kateremu naj ekonomsko in finančno pomagajo vse republike, ali pa da se Srbija izključi iz Jugoslavije. Tako bi se ustanovila „tretja Jugoslavija brez Srbije!“

To je nov dokaz, kako se krha monolitnost partije in države. Tudi Hrvači so se pričeli upirati; v Centralnem komiteju Zveze komunistov Hrvaške so se pričeli vpraševati, zakaj so bili dosedaj tiho in ali so s tem molkom kaj dosegli. Nekateri iz CK že zahtevajo, da naj se Hrvaška opredeli med slovenskim in srbskim stališčem.

ostal do 10. decembra in s trdo roko vodil državo, se je položaj še poslabšal.

Alfonsín je sicer imel dobre namene, izkazal se je za slabega zdravnika, a ni toliko slep, da ne bi videl v kakšen kaos pelje to stanje. Ta mesec bo še nekoliko vzdržan. Za 14. je bilo napovedano plačanje polovice „aguinalda“ (trinajste plače). S tem, in pa od večine sindikatov doseženimi povišicami, bodo ljudje še nekako pririnili do konca meseca. Kaj pa potem julij? Ni skrivnost, da se vlada, varnostni organi in politično vodstvo sploh boje novih izbruhov nasilja. To pot predvidevajo, da bo še hujše.

Predsednik je torej segel po zadnjem, logičnem ukrepu. Požrl je tisti napuh, ki mu je še ostajal, popil grenak požirek realnosti, in poslal poslanca v La Riojo, da Menemu enostavno ponudi prestol z določenim datumom: 30. junija. Menem o tem ni hotel nič slišati. A vendar se Alfonsín ni dal ugnati. Žalostno je zapel „Sic transit.“ in v nagovoru po radiu in TV naznanil narodu, da 30. junija odstopi. Ker ni uspel pakt, je Menemu nastavljal past. Zoga je bila sedaj na nasprotnikom polju. Odgovornost na strani nove peronistične vlade. Verjetno je Alfonsín tisto noč, po dolgih mesecih, prvič mirno spal.

VICA, PEKEL, NEBESA...

Tako smo se kot otroci igrali z marjeticami. Argentinci delajo isto, a se ob tem sprašujejo, ali me ima rada „veliko, malo, nič...“ Menem se je odločil, da prevzamem oblast 30. junija, tako da ni scefal marjetice. Kajti, čakajo ga lahko vice, pekel ali pa nebasa. Delo pa bo težko, kot je včasih težko življenje. A v past, ki mu jo je nastavil Alfonsín, se je dejansko sam ujel. Vedno je trdil, da je „vsak trenutek pripravljen“ prevzeti vlado. Dejansko pa mu je marsikateri izmed njegovih sodelavcev, konkretno bodoči gospodarski minister Roig, odsvetoval, da bi prevzel oblast tako hitro. Niso še dokončno pripravljene programi, ni še v teku celotna aparatúra bodoče vlade. Enostavno, „njegova ura še ni prišla.“

A, kaj storiti? Seveda, lahko bi prepuštil, da bi vse teklo po ustavnih določbah. Odstopil bi Alfonsín in tudi podpredsednik Víctor Martínez. Začasno bi predsedniško me-

sto prevzel predsednik senata, ki je trenutno njegov brat Eduardo Menem. Ta bi moral sklicati kongresno zbornico (skupno zasedanje senata in poslancev), ki naj bi določila začasnega predsednika, medtem ko se izvedejo volitve (ki so se že izvedle) za novega predsednika.

Zbornica bi seveda imenovala Menema, kajti medtem bo že zasedal zbor volivcev, ki bo uradno mazilil Menema kot predsednika. Brat Edvard bi lahko začasno vodil državo do 10. decembra. Toda, kakšna bi bila politična cena take akcije? Kolikšna blamaža? Zato ni čudno, da je končno prišlo sporočilo, v trenutku, ko pišemo te vrstice, da bo Menem prevzel istega 30. junija. Če bo res ta dan, par prej ali par pozneje, ni važno. Niti ni važno, ali mu bo znamenja predsedniške oblasti predal Alfonsín (zadnja njegova želja, pa tudi tej se je v duhu odpovedal, ko je napovedal odstop).

B RATCI, VESELI VSI

Alfonsín bo tako odšel. Pravzaprav ga bo odpravila kriza. Podobna kriza bi pred leti povzročila najmanj vojaško vstajo, državni udar in sledečo vojaško vlado. Torej se demokracija res jači, medtem ko jo izvajamo. To je že lepa nagrada, ki nas tolaži spricho sedanjega trpljenja. Radikalna vlada je dejansko padla, žrtev lastne nemoči, lastne slabosti in krize, ki ne le, da ni znala rešiti, marveč jo je še poglobila. Kaj zanimivo, za zgodovinarja...

Kaj pa Menem? Heterogenična sestava njegove vlade vse preseneča. Gotovo je atipičen primer v argentinski zgodovini. A kaj zato, saj doslej vsi tipični primeri niso nič pomagali. Vendar to tudi pomeni nemalo težav. Tako na primer smo imeli dogodek okoli ministristva za javna dela. Tja je Menem imenoval mendoškega guvernerja Octavija Bordona. Ta je sicer pričakoval imenovanje za zunanje ministristvo, a to ni važno. Važno je, da je tudi ono imenovanje sprejel. A ko je videl kako je Menem, ne da bi se z njim posvetoval, imenoval njegove najožje sodelavce, državne tajnike in podtajnike, se mu je nekaj vtaknilo. In ker tam kjer komandira kapitan, ne komandira mornar, je končno — odstopil, še predno je nastopil.

Bilo je več takih primerov, manj tragičnih kot v Bordonov, a nič manj značilnih. Bomo videli, kam bo to peljalo. Medtem se Argentinci sicer neradi (prevečkrat so se že uštelj), a vdano, predajajo upanju. Morda bo le bolje, morda bo le nova vlada našla izhod iz krize. Morda...

Veter se obrača drugam

V Sloveniji in v našem časopisu se že dalj časa pojavljajo med pismi bralcev ali poročili protesti o izjavah narodno nezavedne predsednice Triglava. Sedaj pa je v njeno obrambo stopil tu rojeni sin Primorcev ARMANDO BLAŽINA, ki pa je odšel v Slovenijo in tam odprl v Kamniku potovalno agencijo.

Pravzaprav ni nastopil v njeno obrambo, ampak je mahnil s kolom po dopisniku Dela Marku Jenšterlu, ki je pogovor objavil, češ da mu je ljuba naša povojna emigracija, (kar je zelo blizu denunciantstva) pa po nas.

Piscu ni jasna krivda jugoslovanskega stalinizma pri Unión Eslava, da so bile prepovedane slovenske ustanove, ob neresnicah o našem „bogatstvu“ pa lahko pogleda le na naše žulje, pa bo vedel, kaj je res. „Tov.“ Blažini bi bilo treba javno odgovoriti!

Naj še omenimo, da je 55 zavednih slovenskih Primorcev poslalo daljši dopis v Delo, in ki ga bomo prihodnjič priobčili tudi mi in pa tudi v Delu objavljeni odgovor Marka Jenšterla.

Primorci se obračajo po vetru

Razveselil sem se, ko sem zvedel, da bo tov. Marko Jenšterle šel kot dopisnik v Argentino, ker sem mislil, da bo strokovno podkovan in odlični novinar končno objektivno poročal iz daljne Argentine, ne samo o političnih in gospodarskih razmerah

zanimaj za usodo tisočeri Primorcev, ki so morali med obema svetovnimi vojnami v časih hude ekonomske krize in fašističnega pritiska zapustiti rojstne kraje in se naseliti v Argentini, bi ugotovil, da so se morali ti Primorci samo zato, ker se niso hoteli obračati po vetru, izseliti; in potem so v Argentini samo zato, ker se niso hoteli obračati po vetru, imeli težave in bili preganjani: slovenska društva so bila prepovedana, časopisi niso smeli izhajati: velikokrat od 1930. leta, dokončno pa od 1948. leta (točno takrat, ko je tedanja vlada dovolila prihod in svobodno delovanje teh emigrantskih skupin, ki so morale zapustiti Evropo zaradi delovanja med drugo svetovno vojno) tja do 1958. leta, ko je nova demokratična vlada ponovno dovolila delovanje predvojne slovenske naselbine.

Zgodovina argentinskih Slovencev je polna dogodkov, ki bi bili za marsikaterega novinarja neizčrpen vir za pisanje o vsem, kar so ustvarjali in česar niso mogli — vendar sem prepričan, da ne bi nikjer našel Primorcev, ki bi se obračali po vetru. O tem bi bil moral premisliti tov. Marko Jenšterle, ko je izbral naslov za prispevek v Delu, in ne bi smel a priori žaliti dela slovenskega naroda, ki ni pozabil priskočiti na pomoč stari domovini v najhujših časih vojne vihrane in takoj po vojni.

Še nekaj o naših emigracijah (predvojni in povojni). Stara emigracija (kakor jo v Argentini imenujejo) je sestavljena iz delavskih in kmečkih družin pretežno iz sloveskega Primorja, ki na žalost niso

imele niti časa niti priložnosti, da bi se izobraževale v slovenskem jeziku. Bili so pač delavci in kmetje, vendar zavedni Slovenci, ki so kljub precej nizki intelektualni favni ustanovili razna slovenska društva, pripravljali gledališke predstave, pevске zборе, tiskali časopise in revije (prva generacija pred drugo svetovno vojno in takoj po njej) v slovensčini. Garali so podnevi in ponoči, da bi zagotovili kruh svojim družinam in da bi se njihovi otroci, rojeni v Argentini, lahko izobraževali (sam sodim med Argentinec slovenskega porekla in vse to dobro poznam ter cenim trud in požrtvovalnost „predvojne emigracije“). Kljub vsemu je ta emigracija ponosno razširjala slovensko kulturo (po svojih močeh) in skupaj z argentinskimi delavskim razredom se je borila za pravice delavcev v Argentini.

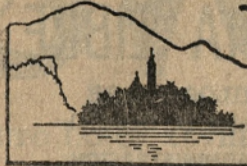
Nova oz. povojna emigracija je v veliki večini sestavljena iz intelektualcev, župnikov, velikih trgovcev, inženirjev, industrijev, skratka, ljudi, ki so že prišli izobraženi in ne prav revni. Zahvaljujoč takratnim razmeram v Argentini, podpori, ki so jo dobili, in svobodni delovanju, jim ni bilo težko ustvariti vsega, kar danes imajo. Mislim, da je to zgodovinska resnica, o kateri bi moral razmisliti vsak poročevalec, preden se loti pisanja.

O tem je v sobotni prilogi pisala, tudi doktorica Mislejeva; tudi k njenemu pisanju bi rad nekaj pripomnil. Strmjam se, da v Sloveniji pre malo vemo o bogati preteklosti Primorcev v Argentini, vendar sem prepričan, da se zahvaljuje tistim, „ki

so omogočili strokovno novinarsko poročanje iz Argentine“, saj do danes v Delu nisem zasledil večjega števila prispevkov o delovanju in požrtvovalnosti stare emigracije, čeprav sem velikokrat bral o uspehih „slovenske skupnosti“ (kakor jo imenuje tov. Jenšterle). O tem sem se lahko prepričal lani, ko sem delno spremljal gostovanje Ribniškega okteta v Buenos Airesu. Na njihovem nastopu v slovenskem društvu Triglav nisem opazil tov. Jenšterla, niti takrat, ko je tov. Filip Matič, takratni jugoslovanski ambasador v Argentini, osebno izročil visoko jugoslovansko odlikovanje za zasluge pri širjenju slovenske kulture v Argentini. Ta enkratni dogodek (posebno ker le redko kakšen tuj državljani dobi tako visoko odlikovanje) je bil za dopisnika Jenšterla tako nepomemben, da se mu ni zdelo vredno priti na prireditve, na kateri so odlikovali Primorca, ki se ne obrača po vetru. Za konec naj dodam (če lahko citiram doktorico Mislejevo iz njenega prispevka), da upam, da bo odprta konfrontacija, ki jo je omenjeni intervju povzročil, pripomogla k oživitvi zgodovinskega spomina posebno pri dopisnikih in pri vseh, ki poskušajo slovenski javnosti približati delo in kulturo primorskih Slovencev. Da ne bi pozabili, da je zgodovina Slovencev v Argentini pisala tudi tisočih in tisočih pridnih delavskih in kmečkih rok, ki so iz dneva v dan garale za boljši jutri, ne pa samo peščica „prosvetlencev“.

Armando Blažina, Kamnik
DELO, 13. maja

NOVICE IZ SLOVENIJE

LJUBLJANA — Vojaško službo bodo mogli odslužiti tudi tisti, ki zaradi verske prepričanosti ne marajo prijeti za orožje. Vendar bo njihov rok še enkrat daljši: 24 mesecev. Možno pa je tudi, da se vojak, ki je odklonil orožje, pozneje premisli in nadaljuje usposabljanje, ki pa ne more biti krajše od 12 mesecev.

LJUBLJANA — Jupak je omrežje za komuniciranje med računalniki. Kratica pomeni Jugoslovanska paketno komutirana mreža in je zaenkrat zgrajena v Sloveniji, Hrvaški in delno v Bosni in Hercegovini. Začela je delovati pred dvema letoma, do septembra pa naj bi se razpredla še po drugih delih Jugoslavije. V Sloveniji je oddanih že vseh 240 priključkov, od katerih jih je 110 že uporabnih. Uporabniki se morejo povezati tudi s svetovnimi mrežami za prenos podatkov.

LJUBLJANA — Mezzosopranistka Marjana Lipovšek je dobila najvišje priznanje od francoske Akademije za ploščo za posnetek cikla švicarskega skladatelja Franka Martina z naslovom Pesmi o ljubezni in smrti korneta Kristofa Rilkeja za mezzosopran in simfonični orkester.

LJUBLJANA — Presaditev kostnega mozga so uspešno opravili na Hematološki kliniki Univerzitetnega kliničnega centra. Bolnik, star 25 let, ima akutno levkemijo in je po dveh mesecih in pol lahko zapustil kliniko. Pri posegu so sodelovali tudi zdravniki Zavoda za transfuzijo krvi. To je bila prva uspešna presaditev kostnega mozga v Sloveniji.

MARIBOR — Hidroelektrarno Fala prenavljajo že precej časa. Začeli so leta 1987, a je konec lanskega leta bilo dokončanih le 31% načrtovanega dela. Stalno zmanjšanje sredstev in inflacija sta krivi, da bo nova strojnica z novim agregatom in obnova jezta dokončana do konca leta 1990, ko bo tudi začetek poskusnega obratovanja. Vsa dela pa naj bi bila dokončana do decembra 1994.

LJUBLJANA — V pisanju francoskih nalog se je pomerilo 37 dijakov in dijakin iz slovenskih 3. in 4. letnika srednjih šol. Število samopove, kako upada zanimanje za francoščino. Za nalogo so imeli časa 4 ure, naslov pa so izbrali med: Kaj je francoska revolucija prinesla Evropi? in Naučite se ljubiti svet, da boste ljubili svojo domovino. Tekmovanje je organiziralo Dru-

štvo za kulturno sodelovanje med Jugoslavijo in Francijo. Naloge so bile poslane na oceno v Pariz, od koder bodo prišle tudi možne nagrade, ki jih podeljuje Alliance Française.

HRUŠICA — V karavanškem predoru so z avstrijske strani dosegli mejo s Slovenijo. Delo so dokončali 22 dni pred načrtovanim rokom. Slovenske strani že dva meseca rešujejo problem vdora vode in materiala, a kljub temu upajo, da bodo do meje (328 m) prišli že v juliju, mesec pred rokom. Zakasnela pa bodo dela, ki priključijo predor na avtocesto Hrušica-Vrba. Za to avtocesto še ni zagotovljenih sredstev, ni lokacijskega načrta, pa še trasa je precej težavna. Zato kar ni verjeti, da bi cesta bila končana v treh letih.

LJUBLJANA — Stavba Opere šteje že 98 let. In starost se ji pozna na vseh koncih. Inšpektorji celo grozijo, da bi jo mogli zapreti, če ne bo poskrbljeno za varnost in higijeno. Saj načrti za prenovi so že zdavnaj bili narejeni, pa zaradi gradnje Cankarjevega doma ni bilo sredstev. Zdaj naj bi naredili najnujnejša popravila, leta 1992 pa naj bi prenovili kletne prostore (garderoba, bife in sanitarije), ureditev zaklonišč in širitvev ter posodobitev odra.

MARIBOR — Spominsko ploščo generalu Rudolfu Maistru so vzdali na hiši, v kateri je živel od decembra 1922 do smrti spomladi 1934. Tekst na plošči pa ni ravno najprimernejši, saj so priredili besedilo partizanskega pesnika Miha Klinarja.

UMRLI SO OD 6. do 13. aprila 1989:

LJUBLJANA — Ludvik Andolšek; Jože Sodec st.; Viktor Agrež st.; Martin Medja; Pavel Rotar; dr. Franjo Smerdu; Ljudmila Dobrota roj. Tomšič; Maša Nachtigall Slavčeva, 82; Marija Kosar roj. Krull, 85; Tinsa Blatnik roj. Selak; Adolf Lopatič; Danica Sosič roj. Jerič; Anton Gros; Marija Skodlar roj. Zanoškar; Lucij Polše; Stanislav Potrč; Ivan Ošaben; Mira Janič; Cirila Plahutnik; Ivo Kopač st.; Greta Jerovec roj. Turk; Marija Boškovič roj. Jordan; Marija Accetto roj. Turk; Ema Otrin roj. Češelnik; Erna Podbregar-Bajželj roj. Putrih; Marija Martine roj. Golob; Ana Kisovec roj. Potočnik; Anton Lenarčič; Milivoj Vrabec; Marijan Punčoh roj. Špolar; Marija Červ; Milan Skok; Vlasta Minatti; Antonija Šubelj; Olga Mihej roj. Vidmar; Anton Omanen; Jože Jenko; Zlata Ponikvar, Ivan Zoran; Antonija Janežič roj. Anžič, 80; Avguššina Lapanja roj. Sotler.

RAZNI KRAJI — Angela Škufca roj. Miklavčič, Krka; Antonija Kovač, Celje; Karl Florjančič, Brežice; Franciška Me-

SLOVENCİ V ARGENTINI

Osebne novice

Rojstva: 25. maja je bila rojena hčerka cont. Hermana Zupana ml. in lic. Mari roj. Ceter, ki bo pri krstu dobila ime Nadja Marjana.

V družini Andreja Pucka in Aleksandre roj. Colombo se je rodila 27. maja hčerka, ki bo krščena na ime Marija Avguššina.

Krsta: V soboto, 3. junija je bil krčen v župni cerkvi Presv. Srca Jezusovega (V. Ballester) Boštjan Pavel Skale, sin Jožeta in Milene roj. Potočar. Botra sta bila Jože Oberžan in Veronika Repar por. Grötzinger. Krstil je rev. Jure Rode.

Zakonec Walter D. Salinas in Alenka roj. Bajuk sta dobila sina prvorojenca, ki je pri krstu dobil imeni Facundo Gabriel.

ŠAHOVSKI TURNIR

Prva polovica velikega šahovskega turnirja za vse slovenske amatere je za nami. Kot smo že napisali, se ga udeležuje 24 šahistov iz vseh okrajnih domov, česar nismo doživeli že dolgo vrsto let.

Po odigranih štirih kolidih se pričnemo kazati že nekateri rezultati, čeprav je prezdolgov govoriti o dokončnem vrstnem redu. Vseeno pa bo boj za prva mesta odločen med najboljšimi šahisti, ki so na gornjih mestih lestvice.

Trenutno je še edini nepremagan Lojze Črnek iz Slovenske vasi, a štirje igralci so točko za njim in mu ogrožajo prvo mesto: Franci Sušnik, Ivan Mehle, Janko Zakelj in Albin Magister, čeprav imajo še drugi teoretično možnost.

Od ostalih naj omenimo Andreja Vidmarja iz Berazateguija, ki je vse presenetil — že dolgo namreč ni igral med nami — in premagal odličnega Vestra. Mladi se pač razvijajo in upajmo, da v njem dobimo spet novega dobrega igralca.

Turnir poteka brez problemov, o-

hlež roj. Groznik; Karel Drašler, Borovnica; Darinka Vaktar rij. Blažič, Trbovlje; Marica Bernot roj. Hojkar, Nevlje pri Kamniku; Marija Simnovčič, Verd pri Vrhniki; Lojze Pernuš, 56, Predor; Tomaž Eržen, Gorenja vas; Leon Metelko, Krško; Berta Kovič roj. Menhart, Gor. Radgona; Stane Gornik, Grahovo; Amalija Musar roj. Jontez, 76, Sentaž; Silvana Kuhar roj. Gavioli, Treviso; Mica Vivod, 74, Sevnica ob Savi; Marja Nagode roj. Borštnik, Verd; Adolf Zupančič, Celje; Rado Markič, Celje; Ivanka Dobrila, 49, Koper; Peter Baikovec, 84, Vinica; Anton Race (Linček), Rodik; Drago Brišček, Postojna; Rado Sinigoj, Ajdovščina.

biskovalci prihajajo in prisostvujejo raznim igram, od katerih so nekatere bile zelo napete (npr. ko je Črnek minuto pred potekom časa zmagal Sušnika). Remijev je bolj malo in še to takrat, kadar res ni drugega izhoda. Seveda pa je tudi nekaj partij končanih takoj, ko kdo sprejeda izgubo trdnjave ali kaj takega.

Po četrtem kolu je stanje sledeče:

1. Lojze Črnek, 4 točke; 2.—5. Franci Sušnik, Ivan Mehle, Janko Zakelj, Albin Magister, 3 točke; 6.—10. Jože Marolt, Stane Škerlj, Gregor Verbič, Vinko Klemenčič, Matija Debevec, 2 1/2 točke; 11.—16. Franc Vester, Franci Tomazin, Franc Resnik st., Andrej Vidmar, Vojko Rehberger, Aleksander Močilnikar, 2 točki; 17. Viktor Grčar, 1 1/2 točke; 18.—23. Anton Pavlič, Jože Šeme, Aleš Avguštin, Milan Keržič, Franc Resnik ml., Andrej Slabe 1 točko in Tone Skubic brez točke.

Turnir se bo nadaljeval v soboto, 27. t. m., naslednjo pa bo odložen zaradi spominske proslave v Domu.

POMEMBEN USPEH

Po več kot desetletni pravdi, ki jo je vodil Slomškov dom za pravno posest zemljišča, na katerem ima ustanova svoja športna igrišča, je končno prišlo do dokončne odločitve. Vsem članom in prijateljem Doma sporočamo, da je Vrhovno sodišče province Buenos Aires konec aprila izdalo rzsodbo, ki potrjuje tudi pravno posest že več kot 20 let priposestovanega zemljišča. Kako je bila zadeva zapletena, kaže tudi dejstvo, da se je ves sodni postopek na treh instancah dvakrat ponovil. Koliko naporov in potov je bilo s tem v zvezi, ve najboljši odvetnik dr. Janke Brumec, ki je s svojo ekipo odvetnikov dosegel tudi v poklicnem pogledu pomemben uspeh. Pomemben toliko bolj, ker se je s tem slovenska ustanova še bolj utrdila in tudi materialno okrepila. Dr. Brumcu veljajo naše iskrene čestitke! Sedanja in prihodnje generacije rojakov, ki imajo svoje središče v Slomškovem domu, mu bodo ostali za vedno hvaležni.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR IZ SAN JUSTA V "CENTRO CULTURAL GRAL. SAN MARTIN"

Mladinski pevski zbor iz San Justa je slovenski javnosti znan po izredni aktivnosti in uspešnosti. Poleg

nešteti nastopov v okviru slovenske zdomske skupnosti, se že dalj časa uveljavlja tudi v tukajšnjem argentinskem okolju. Naj omenimo bežno samo njegov lanski nastop 22. decembra v cerkvi „La Milagrosa“, ob parku Chacabuco v Buenos Airesu. Z božičnim koncertom, ki je trajal uro in pol in obsegal argentinske, španske, francoske in slovenske avtorje je zbor dobesedno osvojil tamno navzočo občinstvo.

Letos pa je zbor v svojih podvigih napravil zopet nov korak. Nastopil je 27. maja v soboto zvečer v kulturnem središču „Centro Cultural Gral. San Martín“ v Buenos Airesu. A ne sam. Imel je sotekmeca v zboru, Agrupación Coral Cantares iz mesta Mercedes prov. Buenos Aires, ki je nastopil takoj v začetku programa s pestrimi in zahtevnimi interpretacijami.

V drugem delu sporeda je po kratki predstavitvi zbranim občinstvu, slovenski mladinski zbor iz San Justa, pod vodstvom pevovodja Andreja Selana, pričel z ubranimi pretilvanjem glasov Gallusovega: „Preparate corda vestra“ in z razgibanim „In nomine Jesu“. Sledila je Ave Maria (J. Arcadelt), kjer so čudovito čisti soprani prišli do posebnega izraza. Moški glasovi so se uveljavili pri ritmično razplamtelem „Molinero“ (Lamborghini). Seveda je za vsakim predvajanjem sledilo odobravanje slovensko-argentinskega občinstva.

A prišlo so na vrsto slovenske narodne in ponarodele pesmi. Do sedaj resni obrazi mladih pevcev so začeli zadobivati sproščene, skoraj nasmehnane poteze. Občuteno prilivajoče zapeta pesem: „Kje so tiste stezice“, (kateri je Dermota pred več leti utrl pot v gledališče „Colón“), je sprožil val navdušenja tudi med argentinskimi ljubitelji zborovske glasbe. Kratka, poskočna Kramolčeva: „Jaz bi rad cigajnar bil“, je stopnjevala živahno razpoloženje. V močnem spajanju glasov Ipavčeve: „Pozdrav Gorenjski“ in „Naše gore“ so se številčno šibkejši basi in tenorji dobro odrezali in vzdržali pritisk sopranov, kar je dovelo do opojnega harmoničnega zlitja glasov. Pripomniti je še treba, da so mehki, barvitvi alti skoraj pri vsaki pesmi odlično odigrali svojo vlogo, in tako doprinesli k polnosti, homogenosti celotnega zbora.

Pri zadnji dinamično razboriti ritmični izmenjavi glasov v Maškovi: „Mlatiči“ z zaključnim preciznim glasovnim zadetkom pika-pok, je priklopelo navdušenje v nabito polni dvorani. Še in še so sledile ovacije mladim pevčkam in pevcom, ki so zapuščali dvorano. Vsradoščen pa so odhajali tudi slovenski rojaki, veseli uspeha zbora.

T. Š.

MIRKO VASLE

Slovinci in šport

NOGOMET

V svojem najboljšem nastopu v zadnjih desetih letih se je ljubljanska Olimpija drži prvega mesta v drugi zvezni nogometni ligi, skupaj s Proleterjem. Po 33 odigranih igrah ima 40 točk; dobila je 18 tekem, izenačila jih je 7 (od teh je 4 dobila po enajstmetrovkah), ostalih 8 pa izgubila. Do konca prvenstva pa manjka samo še pet kol. Ljubljanci imajo v letošnjem prvenstvu utemeljeno upanje za uvrstitev v prvo ligo.

V medrepubliški nogometni ligi — Zahod igrajo štirje slovenski klubi. Trenutno je Koper na tretjem mestu, a daleč od prvih dveh. Sredi lestvice je Maribor Branik, ljubljanski Ted Slovan je na zadnjih mestih in se bo moral krepko boriti za obstoj. Na zadnjem mestu in že izven kategorije pa je Rudar iz Trbovlja, ki je dokazal, da ni pripravljen za tekmovanje v medrepubliški ligi, kajti je od 30 tekem dobil samo 3, izenačil pa le šest in je kar za 11 točk daleč od predzadnjega.

V Slovenski nogometni ligi je trenutno na prvem mestu Ljubljana, ki ima 3 točke prednosti pred Muro in Rudarjem iz Titovega Velenja.

V Parizu je jugoslovanska repre-

zentanca (v kateri povprečno igra Slovenec Srečko Katanec) izenačila 0:0 s Francijo in si s tem povečala možnosti igranja na svetovnem prvenstvu, ki bo v Italiji leta 1990.

KOŠARKA

Državno prvenstvo se je končalo. Prvak je zopet Jugoplastika iz Splita, ki je tudi evropski prvak. Ljubljanska Smelt Olimpija je končno ostala na šestem mestu.

V 1. B Zvezni košarkarski ligi se je tudi končal turnir. Maribor 87 je je izgubil kategorijo.

V Slovenski ligi, pa je novi prvak moštvo iz Postojne, ki bo v bodoči sezoni igral v 1. B Zvezni košarkarski ligi.

Pri ženskah je v 1. A ZKL Iskra Delta Ježica zopet močno razočarala svoje navijače. V polfinalnih tekmah je izgubila z beograjsko Crveno Zvezdo, in to tako v Ljubljani kot v Beogradu. Letošnje prvakinja so Beograjčanke Crvene zvezde.

V 1. B ZKL so se dekleta Kors Rogške uvrstila na sredi lestvice, medtem ko so Kranjčanke izpadle iz lige.

V Slovenski košarkarski ligi so nove prvakinja Mariborčanke Marlesa.

ROKOMET

Tudi v tej disciplini so se končala različna prvenstva. V 1. moški Zvezni rokometni ligi sta se uvrstila za velike finale Zagreb ter Proleter iz Vojvodine. Ljubljanski Kolinska Slovan pa je močno razočaral kajti uvrstil se je šele na 13. mesto med 16 moštvi. Ljubljanci so igrali 30 iger, dobili so jih 12, izenačili 2, ostalih 16 pa izgubili.

V 2. moški Zvezni košarkarski ligi je Aero Celje odigral odlično prvenstvo in je šele v zadnjih kolidih izpadel iz boja za prvo mesto. Končno se je uvrstil na odlično 4. mesto, medtem ko je Slovenj Gradec pristal na zadnjem mestu in s tem izgubil kategorijo.

V Slovenski moški rokometni ligi so izidi sledeči: v 1. A ZRL so se Ljubljankanke Belinke Olimpije zopet uvrstile na tretje mesto. Prvakinja so bile igralke Budućnosti iz Titograda. Belinka je v polfinalnih tekmah izgubila z Budućnostjo V boju za tretje mesto pa je premagala Vozdovaca iz Beograda.

V 2. ZRL je moštvo Kranj zasedlo 5. mesto, kar je za Kranjčanke veliki uspeh. Ostali slovenski klub Velenje pa je letos bil 7. kar pomeni njihovo najvišjo uvrstitev v zadnjih letih.

V Slovenski rokometni ligi je postal novi prvak Mlinotest iz Ajdovščine. Dekleta so dosegle z naslovom

republiških prvakinj uvrstitev v 2. Zvezno rokometno ligo.

ODBOJKA

V 1. moški Zvezni odbojgarski ligi je Vojvodina ubranila naslov državnega prvaka. Slovenski reprezentant Stavbar MTT iz Maribora je zopet ostal na zadnjih mestih, čeprav se je rešil izpada.

V 2. ZOL (moški) je postal prvak Pionir iz Novega mesta in si s tem omogočil igranje v bodoči sezoni v 1. ligi. Salomiti iz Nove Gorice je bil 4. Kamnik Titan se je uvrstil na sredi lestvice, Bled pa na zadnja mesta.

V 1. ZOL (ženske) so postale nove državne prvakinje Zagrebčanke Mladosti Monter. Paloma Branik iz Maribora se je uvrstila na drugo mesto.

V 2. ZOL (ženske) so slovenski klubi Bled, Lik Kočevje ter Nova Gorica zasedli srednja mesta.

V 1. Slovenski odbojgarski ligi je pri moških postal prvak Brezovica, pri ženskah pa ljubljanski Partizan Tabor.

HOKEJ NA LEDU

Letošnje 42. povojno in v celoti 45. državno hokejsko prvenstvo so prepričljivo dobili hokejisti Medveška Cortana iz Zagreba. Na svojem ledu so v prvem delu prvenstva odigrali 15 tekem, v končnici pa še 4.

republicanskih prvakinj uvrstitev v 2. Zvezno rokometno ligo.

Vse so dobili! Le štirikrat so v prvenstvenih bojih zapuščali ledene ploskve sklonjenih glav. Dvakrat jih je premagal Beograjski Partizan, po enkrat Jesenice in Kompas Olimpija. Za Zagrebčane so igrali Krutov, Anišin ter Borisov iz Sovjetske zveze ter D. Lomovek, Beribak, B. Lomovšek, D. Lepoša, Sekelj Prušnik, Vidmar Cigan, Kožar, Mlinarec ter M. Pajič, vsi Slovenci!!!

Na drugo mesto so se uvrstili hokejisti Jesenic, tretji je bil Partizan, četrti pa Ljubljanski Kompas Olimpija. Hokejska sezona je končana tudi za jugoslovanske selekcije. Mlada (do 20 let) in mladinska reprezentanca (do 18 let) sta izpolnili pričakovanja. Obe sta ostali v skupini B. Mladi so v Chamonixu na svetovnem prvenstvu osvojili 5. mesto, mladinci pa v Celovcu na evropskem prvenstvu 6. mesto. Članski reprezentanci pa se je v Sydneyu na svetovnem prvenstvu skupine C izmuznilo 1. mesto in napredovanje v skupino B.

VATERPOLO

Podvig je uspel in vaterpolisti Triglava so spet člani najvišjega jugoslovanskega vaterpolskega razreda. V zadnjem kolu 1. B Zvezne vaterpolske lige so se Triglavani iz Kranja prebili v 1. A ligo. Trdo delo in prizadevanja so kronali z zmago in si s tem uresničili načrt ter dosegli cilj.

MALI OGLASI

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - sološna odontologija, implantaciones oseo-integradas; sreda in petek od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. B - San Martín - T. E. 755-1353.

ARHITEKTI

Andrej Duh — načrti, gradnje in vodstvo del v Bariločah in okolici; nepremičninski posli. — P. Moreno 991, 5. nadstr. C. — 8400 Bariloche.

TURIZEM

Petovanja, skupinske ekscurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta šenk. T. E. 762-2840.

ADVOKATI

dr. Vital Ašič — odvetnik - ponedeljek, sreda, petek od 17 do 19, Don Bosco 168 - San Isidro; T. E. 743-5985.

dr. Franc Knavs — vsakovrstne civilne, delavske in trgovske zadeve v Capitalu in Pcia. Bs. As. — Tucumán 1455, 9. nadstr. E - T. E. 45-0320 - poned., torek, četrtek od 16 do 20.

ZA DOM

POHISTVO: za jedilnice, spalnice, dnevne sobe, moderno in angleški stil. Tine Kovačič. — T. E. 765-1682.

REDECORA — celotna oprema stanovanj; blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge — Bolívar 224, Ramos Mejia, T. E. 654-0852.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje — Andrej Marolt, Martínez de Hoz 211, San Miguel, T. E. 664-4374.

TRGOVINA

Delikatesa Franc Vester — Gana 119 - Capital - (1 kvadra severno od postaje Liniers).

Alpe Hogar — Stane Mehle - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - 1826 Rem. de Escalada - T. E. 248-4021.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — Andrej Marolt, Avellaneda 216, San Miguel, T. E. 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385, 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - T. F. 312-2127.

Kreditna zadruga SLOGA — Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejia - T. E. 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejia - T. E. 658-6574, 654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS — Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandezias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN — Slovenski dom - Córdoba 129 Tel. 755-1266 - Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Uraduje ob četrkih od 20. do 22. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA RAMOS MEJIA. V pritličju poslopja Sloga, Moreno 129. Od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure. T. E. 658-6574 - 654-6438.

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) H. Irigoyen 2756 T. E. 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 (gdč. Julka Moder).

Cena največ štirih vrstic \$ 30.- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 100.-.

LETALSKE KARTE etc.

NAJNIZJE TARIFE!
OMENITE TA OGLASI!

TRAVEL AGENCY „RIENTE“
Sr. SALVADOR
A. P. Leg. 6632 Disp. D.G.S.T. 1555

Esmeralda 973 / I "B" - Capital
Tel. 313-9143
(9.30—12.30, 14—18.30)

FESTIVAL
PING-PONG ZA VSE
V SLOMSKOVEM DOMU

v nedeljo, 2. julija
ves popoldan

Vpis T. E.: 657-3288

OBVESTILA

SOBOTA, 17. junija:

Redni pouk Slovenskega Srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

NEDELJA, 18. junija:

V Slovenskem domu v Carapachayu skupno domače kosilo s kolinami.

SREDA, 21. junija:

Liga žena in mater v San Martinu bo imela spominski sestanek v Domu ob 18. Govori Franc Zorec.

PETEK, 23. junija:

Kulturni večer SKA: Andrej Rot: Med pisatelji v Sloveniji; ob 20. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 25. junija:

V Slovenskem domu v San Martinu komemoracija ob 10.

Proslava šolskih otrok na čast mladinskemu zavetniku in v spomin našim junakom ob 16. uri v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 23. junija:

Seja upravnega sveta Zedinjene Slovenije bo ob 20. uri v društvenih prostorih.

SOBOTA, 1. julija:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

NEDELJA, 2. julija:

V Slomskovem domu popoldne festival ping-ponga za vse.

Zveza slov. mater in žena

Zveza slovenskih mater in žena sporoča, da so darovali v dobrodelni sklad: Mira Ecker A 500; N. N., Palomar, A 500; N. N., Hurlingham, A 500; N. N., V. Tesei, A 500; N. N., La Lucía, A 500; Mimi Senovršnik A 250; N. N., Capital, A 50; družina B. Eiletz v spomin dr. Tineta Debeljaka A 500. Prav tako se lepo zahvaljujemo bratom Klemenčič in Slovencem iz Kanade, ki so s svojim darom omogočili zimsko akcijo Zveze!

Odbor

Slovenski dom
v San Martinu

vabi člane in prijatelje
Doma na

komemoracijo

za padle in pobite domobrance
in druge protikomuniste

v nedeljo, 25. junija, ob 10.

Slovenska kulturna akcija

4. kulturni večer

Andrej Rot

MED PISATELJI V SLOVENIJI

Predavanje bo v petek, 23. junija ob 20 v Slovenski hiši.

OB ROBU

Koliko je na svetu svobodnih ljudi? Po statistiki Freedom House iz New Yorka je na svetu 5.128 milijonov ljudi, ki žive v 167 suverenih državah. Od teh pa jih živi zares

svobodno samo 1.992 milijona ljudi (38%), delno svobodno jih živi 20%, nesvobodno pa jih živi kar celih 41%, kamor spada poleg Sovjetske zveze tudi Jugoslavija in še nekatere druge države.

Politična stvarnost

Narodi srednje in jugovzhodne Evrope, ki so jih velesile po končani drugi svetovni vojni vključile v t.im. sovjetski blok, niso svobodno pristali na zavezniško odločitev in na tuj strahovladni komunistični sistem. Očitki, da zapadni državniki niso poznali ali niso hoteli priznati majhnim evropskim narodom njihovo zgodovinsko vlogo v tem evropskem prostoru, niso brez podlage. Srednja in južna Evropa sta bili mnogim politikom le zemljepisni pojem. Velesile še zdaleč niso razumele vzroke upora teh narodov proti boljševizmu, prav tako niso predvidevale žalostnih posledic svojega zavezništva s Stalinom.

Stvarnost, da v tem dejansko majhnem evropskem področju živi toliko majhnih narodov, ni nesreča. Ta je nastala v času, ko so državniki začeli rušiti naravno stanje teh narodov in jih umetno združevati v politične mozaike, ko so pozabili, da je ta evropski prostor organski del evropskega edinstva.

Organska edinstvo je edina rešitev južnoslovenskega vprašanja, prav tako v bodočnosti evropskega, Združenih evropskih držav. Južnoslovenski nacionalizmi se razlikujejo od modernih zapadnoevropskih nacionalizmov kakor tudi severnoameriških, kanadskih, avstralskih ali v državah Južne Amerike.

Narodi srednje in južne Evrope imajo lastni zgodovinski razvoj in njihova narodna miselnost je ukorenjena

v rodovih in v posameznikih. Velenemštvo in italijanstvo sta si v stoletjih prizadevala germanizirati in poitalijančiti del slovenskega naroda, ta se je branil, preživel vojne in revolucijo, vztrajal v boju za svojo svobodo in ni klonil pred rusko boljševizacijo niti pred islamicizacijo.

Na Vzhodu in Zapadu prevladuje danes mišljenje, da se Evropa približuje edinstvu in združitvi. To združenje bo mogoče le v priznanju samostojnosti vseh narodov. Avtentičnost srednje in jugovzhodne Evrope je iskati v reorganizaciji, ki zagotavlja svobodo, dostojanstvo in politično ter ideološko neodvisnost, pravico vsakega naroda do svoje države in končno povezavo vseh svobodnih držav.

Slovinci v svobodnem svetu živimo za te ideje in za katere se vna in jih hoče uveljaviti tudi slovenski narod v Sloveniji Slovenski narod je že prešel čase Golgote in se bliža vstajenju, svobodi. Zdomci, raztreseni po vseh kontinentih, smo živi del slovenskega naroda in imamo dolžnost in pravico izreči v zgodovinski prelomnici skupaj z narodom svojo besedo.

-erne

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak

REDACCION Y ADMINISTRACION:
RAMON L. FALCON 4158
1407 BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: 69-9503

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824

Registro Nac. de la Propiedad
Intellectual No. 85.462

Naročnina Svobodne Slovenije za 1989: Za Argentino \$ 850; pri pošiljanju po pošti \$ 1000; Združ. države in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 60 USA dol.; obmejne države Argentine 53 USA dol.; Evropa 65 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 70 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 45 USA dol.

V Evropi lahko kupite Svob. Slovenijo: v Trstu: knjigarna Fortunato, Via Paganini 2; v Celovcu: knjigarna Mohorjeve družbe, Viktringer 26.

TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTADOS UNIDOS 425, 1101 - BUENOS AIRES - T. E. 362-7215

MUTUAL SLOGA

Matrícula I.N.A.M. 580

Sarmiento 385 - 1er. piso - of. 10

Capital Federal

Convocatoria

De acuerdo con el artículo 28 del Estatuto Social y conforme con el Acta N° 112 de la sesión del Órgano Directivo de fecha 31 de mayo de 1989, se convoca a los Señores socios a la 9ª Asamblea General Ordinaria, que se realizará el día 16 de julio de 1989 a las 10.30 horas en el Centro Eslovencio, sito en Ramón L. Falcón 4158 de la Capital Federal, para tratar el siguiente

ORDEN DEL DIA

- Designación de dos asambleístas para firmar el Acta de la Asamblea.
- Elección de tres miembros de la Junta Electoral conforme al artículo 40º del Estatuto Social.
- Consideración de la Memoria, Balance General, Inventario, Cuentas de Gastos y Recursos e Informe del Órgano de Fiscalización, correspondientes al Ejercicio Económico N° 9, iniciado el 1º de Mayo de 1988 y finalizado el 30 de Abril de 1989.
- Consideración y aprobación del Revalúo contable conforme con la Ley 19.742.
- Reforma del Reglamento de Subsidios varios.
- Elección de dos miembros titulares y un miembro suplente Órgano Directivo y de dos miembros titulares y un miembro suplente del Órgano de Fiscalización conforme al artículo 15º de los Estatutos Sociales.

ORGANO DIRECTIVO DE LA MUTUAL SLOGA

El quórum de la Asamblea será de la mitad más uno de los Asociados con derecho a participar. En el caso de no alcanzar este número a la hora fijada, la Asamblea sesionará 30 minutos después con los socios presentes, cuyo número no podrá ser menor al de los miembros de los Organos Directivos y de Fiscalización.

Buenos Aires, 1º de junio de 1989

JANEZ VASLE

Avstralija, obljubljena dežela

Najbolj popularni športi so domači football, rugby in cricket. Tudi tenis in golf vzbujata zanimanje, medtem ko avtomobilski formule 1 že dve leti gostujejo v Adelaidi za Avstralian Grand Prix. Avstralcji so bili zelo navdušeni nad olimpiadami v Seulu, kjer so odnesli kar tri zlate kolajne. Prav Melbourne, kjer so se igre že vršile leta 1956, sedaj zopet kandidira za leto 1996. Pa kljub kolajnam ni vse zlato kar se sveti. V Avstraliji imajo tudi resne probleme. Eden največjih pomenijo mami-la, ki čedalje bolj begajo mladino. Prav sredi januarja so v Canberri umorili policaja Cola Winchesterja, strokovnjaka na tem področju. Tudi Sydney ima žalosten rekord: po San Franciscu je tam največ homoseksualcev.

Kar se tiče glasbe, avstralska mladina danes obožuje ameriške in angleške skupine. Še vedno blestijo slavni domači Bee Gees in Olivia Newton-John. Največji avstralski operni zvezdi vseh časov pa sta bili Nelly Melba v začetku stoletja in Joan Sutherland, ki je nastopala v Colonu leta 1969 in ki prilično še poje.

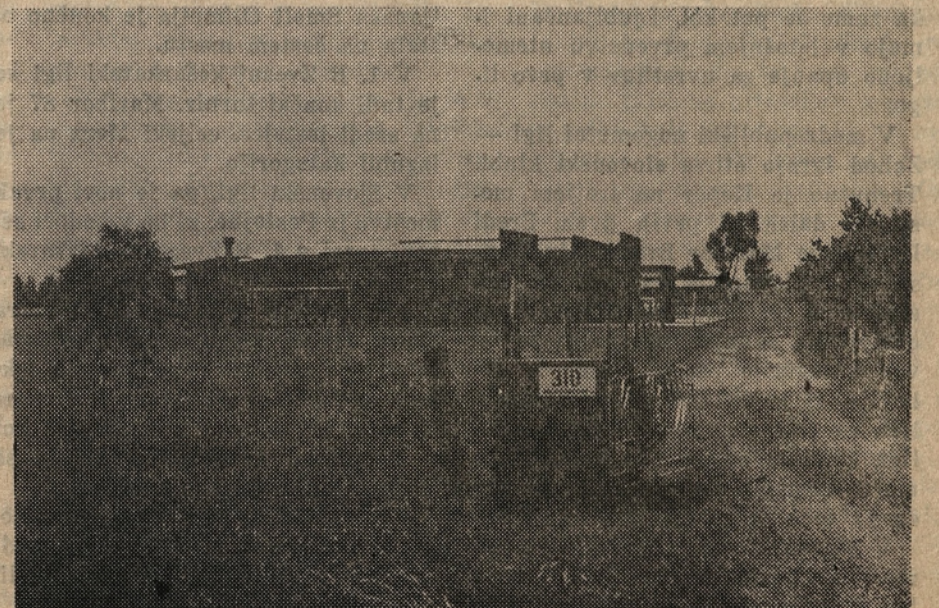
GRAFF, SABATINI & COMPANY

Avstralski teniški turnir Avstralian Open je med štirimi najvažnejšimi na svetu in je vključen v Grand Slam, skupno s tekmovanji v Roland Garrosu, Wimbledonu in Flushing Meadowu. Pred dvema letoma so odprli v Melbourne nov stadion imenovan National Sport Center, brez dvoma najmodernejši na svetu. Prej se je turnir odigral na travi, sedaj je površina sintetična. Glavno igrišče (Central Stadium) je velikansko za teniške razmere. Ima streho, ki jo ob dežju v nekaj trenutkih elektronsko premaknejo. Vse je urejeno, gledalci hodijo po tepihu in sedijo na elegantnih zelenih stoli, hodijo noter in ven točno med pavzami, ne preje ne pozneje. Zunaj vsa teniška industrija ne prestando deluje. Pravo veselje je tam sedeti in uživati igro teniških zvezd. Letos je prvič nastopala tudi naša Gabriela Sabatini. Kronist jo je videl v tekmi z Italijanko Raffaello Reggi. Po lahki zmagi prvega seta s 6:0 se je igra komplicirala z zgubo drugega in končno zmago tretjega seta. Vsekakor je tukaj Sabati-

(7) ni zelo priljubljena predvsem med mladimi. Zunaj po hodnikih in stranskih igriščih je tenisa in igralcev kolikor jih hočeš.

Tam prihaja nepremagljiva Steffi Graff. Neverjetno hitro hodi, medtem ko podpisuje avtogram. Na igrišču številka šest trenira Boris „Bum-Bum“ Becker, malo naprej pa olimpijski prvak Čeh Mečir, zadaj igra v paru Navratilova in Shriver. Na levo pa vadita Čehinji Helena Sukova in Hana Mandlikova, sedaj avstralska državljanka. Že zjutraj je

Ivan Lendl premagal na prvem igrišču neznanega Šveda. Nordijski navijači so pripravili slikoviti prizor s pobarvanimi obrazi. Kotička ni ostalo praznega uro pozneje, ko je tam igral domači heroj Pat Cash. Na glavnem igrišču pa je medtem McEnroe očaral gledalce, Graff raztrgala Avstralko Provis, Edberg pa prepričljivo premagal Američana Krieka. Po celodnevem programu je kronist odšel prepričan, da je bil priča enega najvažnejših športnih dogodkov na svetu

Slovensko društvo Ivan Cankar je središče rojakov v Geelongu.